

Årsrapport for NORTØMMER FSC®– gruppe

(FSC – C103857)



2022

Introduksjon

NORTØMMER etablerte i 2010 - 2011 en gruppe av eiendommer for felles FSC®-sertifisering. Gruppen fikk sertifikat første gang 28. mars 2011. Gruppen er senere endret, ved at noen har kommet til og to gått ut.

FSC-gruppen som organiseres av NORTØMMER består pr. 1. januar 2023 av eiendommene som i tabellen på neste side.

Nasjonal FSC-standard i Norge er godkjent per september 2022, men gruppen er sertifisert i henhold til en generisk FSC standard, definert av Soil Association Woodmark. Gruppen har etter 2011 hatt årlige eksterne revisjoner, gjennomført av Orbicon og senere WSP ved Karina Kitnæs og Anja Anja Brogaard. I 2022 ble 4 involverte eiendommer revidert, samt NORTØMMER sitt arbeid med organisering og oppfølging av gruppen, inklusive interne revisjoner. Alle eiendommer har i tillegg hatt internrevisjon minst en gang i 2022. Gruppen vil sertifiseres etter ny norsk standard fra og med 2023.

Nr	Inn- treden	Eiendom	Eiertype	Kontaktperson	Adresse	Kommune for hoved- kontor	Nett-adresse	Areal totalt (daa)	Areal Produktivt (daa)
SA-FM/COC- 002823-3	28.03. 2010	Løvenskiold Fossum	Privat	Sten Roger Thorstensen; roger@-fossum.no	Boks 206 Sentrum, 3701 Skien	Skien	www.fossum.no	330.000	190.000
SA-FM/COC- 002823-4	28.03. 2010	Losby Bruk AS	Privat	Erling Bergsaker erling.bergsaker@norskog.no	Losbyveien 241, 1475 Finstadjordet	Lørenskog	www.losbybruk.no	44.000	39.000
SA-FM/COC- 002823-5	12.03. 2013	Fritzøe Skoger	Privat	Christer Sandum cs@fritzoeskoger.no	Industrivegen 24, 3748 Siljan	Siljan	www.fritzoeskoger.no	562.000	428.000
SA-FM/COC- 002823-7	02.01. 2014	Mathiesen Eidsvold Værk ANS	Privat	Øystein Løvli Oystein.lovli@mev.no	Brustadvegen 15, 2090 Hurdal	Hurdal	www.mev.no	358.000	297.000
SA-FM/COC- 002823-9	14.10. 2014	Maarud Gaard Skog	Privat	Håkon Røer hroer@maarudgaard.no	Maarudvegen 108 2114 Disenå	Sør Odal	www.maarudgaard.no	70.000	60.000
SA-FM/COC- 002823-10	16.12. 2020	Løvenskiold - Vækerø	Privat	Carl Gustaf Rye-Florentz carlgustaf.rye-florentz@lovenskiold.no	Fossumveien 70 1359 Eiksmarka	Bærum	www.lovenskiold.no/skogbruk	432.000	320.000
		Sum						1.796.000	1.334.000

Aktivitet 2022

Avvirkning

Tabellene under viser gruppens samlede avvirkning fordelt på hovedsortiment (Tabell 1) og treslag (Tabell 2). Avvirkningen siste år er over snittet for 5-årsperioden, men fortsatt langt under tilveksten.

Tabell 1. Avvirkning fordelt på hovedsortiment.

Eiendom	Samlet avvirkning (kmb)	Gjennomsn. avvirkning siste 5 år (kmb)	Tilvekst (kmb)	Sagtømmer (kmb)	Massevirke (kmb)	Løvtrevirke (kmb)	Energivirke
Løvenskiold Fossum	38 961	39 500	90 000	24 977	8 899	1650	3 435
Fritzøe Skoger	106 191	82 000	200 000	64 970	23 160	1812	16 249
MEV skoger	74 600	73 800	151 000	45 700	24 700	1300	2 900
Maarud Gaard	12 295	12 417	33 510	6 816	3 579	929.39	971
Losby Bruk	4 153	3 560	15 100	2 084	1 676	361	67
Løvenskiold Vækerø	106 451	93 000	139 000	64 450	24 322	0	16 000
Sum	342 651	304 277	628 610	208 997	86 336	6052.39	39 622
Andel (%)	-		55	61	25	2	12

Tabell 2. Avvirkning fordelt på treslag.

Eiendom	Samlet avvirkning	Gran	Furu	Løv	Uspesifisert
Løvenskiold Fossum	38 961	31 930	1 946	1 650	3 435
Fritzøe Skog	106 191	86 602	1 528	1 812	16 249
MEV skog	74 600	68 500	1 900	1 300	2 900
Maarud Gaard	12 295	8 806	1 588	929	971
Losby Bruk	4 153	3 470	290	361	67
Løvenskiold Vækerø	106 451	83 000	5 772	-	16 000
Sum	342 651	282 308	13 024	6 052	39 622
Andel	-	82	4	2	12

Sprøyting

Det er i 2022 i ungskogpleien ikke brukt kjemiske sprøytemidler for ordinær bekjempelse av uønsket vegetasjon i skogbestand. For bekjempelse av uønsket vegetasjon i veikanter er det gjort noe bakkebasert sprøyting med Glyphosat, totalt 100 liter utblandet væske. Rotstop (biologisk middel mot råte) er i noen grad benyttet ved avvirkning og tynning, med totalt ca. 1 kg.

Omfanget av sprøyting med plantevernmidler har gått ned som følge av gradvis overgang til bruk av voksbehandlede planter. Erfaringene med voksbehandlede planter er imidlertid blandet og det er fortsatt behov for metodeutvikling for å øke beskyttelsesgraden. Flere av eiendommene benytter

kjemisk behandlede planter for å styrke overlevelsen i forhold til snutebilleangrep. Fra 2020 er Merit Forest ikke lenger tillatt brukt pga risiko for skade på pollinerende insekter. Det er i 2021 hovedsakelig Imprid eller Karate Z som benyttes ved kjemisk beskyttelse av plantene. For en del av eiendommene vil det fremover være aktuelt å benytte planter med Conniflex.

Skogens tilvekst, foryngelse og generelle tilstand

Tilveksten på eiendommene er totalt sett økende. Som det fremgår av matrisen ovenfor er samlet tilvekst nå registrert til totalt 628 000 kbm. Samlet avvirkning er oppe i 342 000 kbm. Avvirkningen i 2022 utgjorde 54 % av tilveksten. Selv etter korrigering for miljøhensyn og topp, svinn og avfall, er årlig uttak likevel vesentlig lavere enn tilveksten. Nivået på tilveksten er preget av at det på eiendommene er stor andel velskjøttet kulturskog i de alderklassene som gir høyest tilvekst. Tilveksten vil da for en periode bli høyere enn avvirkningspotensialet. Hogskvantumet oppfattes å være bærekraftig i økonomisk og biologisk forstand. Avvirkningspotensialet må forventes å stige de nærmeste år.

Alle eiendommene har skogbruksplan. Alle eiendommer har også en databaseløsning for skogbruksplanen knyttet til digitalt kart. Plan og kart oppdateres rutinemessig for å ha oversikt over ressurs-situasjonen, nødvendige skogkulturtiltak og å unngå avvirkning ut over produksjonsgrunnlag.

Uplantede arealer eller arealer hvor naturlig foryngelse ennå ikke er etablert (hkl I) på eiendommene følges opp fortløpende. På eiendommene totalt er andelen h.kl. I i interвалlet 0,1 til 3%, som er klart innenfor normalt omfang sett i forhold til normal ventetid fra hogst til etablering av ny skog. Problemet med snutebilleskader på nyplantinger er stedvis stort og utgjør et vesentlig problem for enkelte av eiendommene, blant annet på Løvenskiold Fossum og Losby Bruk. Sammenlikninger av Løvenskiold Fossum og Fritzsche Skoger antyder at problemet med snutebiller kan reduseres gjennom spredt hogstføring. Omfang av skogkultur blir fulgt opp ved intern- og eksterne revisjoner på eiendommene. Samlet omfang av utført planting på den enkelte eiendom, samt gjennomførte foryngelseskontroller, indikerer en tilstrekkelig planteaktivitet for å opprettholde skogproduksjonen, samt etterleve sertifiserings- og lovpålagte krav til skogkultur.

Råtesituasjonen på eiendommene er en økende bekymring. Vi har ikke statistikk for råtesituasjonen konkret fra eiendommene, men inntrykket er at dette er et økende problem spesielt på høyproduktive arealer. Dette har ført til redusert tynningsaktivitet på denne type arealer.

Generelt om overvåking av skogsituasjonen, inklusive flora og fauna

Overvåking av skog og natursituasjonen på eiendommene skjer primært av eiendommene selv, både gjennom den daglige forvaltning og gjennom registreringer for utarbeidelse og oppdatering av skogbruksplaner med tilhørende kart og ressursoversikter. I tillegg er det ulike samarbeidsordninger og registreringer som organiseres av offentlige etater.

Type kontroll/overvåking	
Kontroll av verneområder, som nasjonalparker, reservater og landskapsvernområder.	Gjennomføres i hovedsak av statens naturoppsyn. Eiendommene varles om det er noe spesielt som de må følge opp. Eiendommene varsler til Fylkesmannen/SNO i tilfeller de identifiserer forhold som krever avklaring eller oppfølging.
Foryngelse	Følges opp av skogbruksetaten i form av foryngelseskontroll, som gjennomføres på et utvalg av alle hogstfelt. Eiendommene varsles når det er identifisert forhold som krever spesiell oppfølging. Foryngelsen sjekkes både i forhold til utført arbeid, tilslag og eventuelle skader på foryngelsen.
Foryngelse	Foryngelsen følges i tillegg opp av den enkelte eiendom, som normalt sjekker alle foryngelsesfelt i løpet av 2 – 4 år etter planting. Kontrollen går spesielt på tilslag på gjennomført planting, etablering av naturlig foryngelse og eventuelle skader eller avgang på planter.
Beiteanalyser	Gjennomføres særlig med tanke på hjortevilt og fortilgang. Gjennomføres ofte for større områder enn enkelte eiendom og ofte i samarbeid med hele storvald eller elgregioner. Dette utføres hvert 2. til hvert 4 år. Beiteanalysene gir vesentlig del av kunnskapsgrunnlaget for hjorteviltforvaltningen.
Vektutvikling vilt	Følges opp gjennom veiing av alt felt vilt, som organiseres av grunneier/jaktansvarlig, og rapporteres til hjorteviltregisteret. Vektutviklingen danner sammen med beiterregistreringen basis for en bærekraftig hjorteviltforvaltning. Resultater finnes på hjorteviltportalen. (http://www.hjortevilt.no/)
Kontroll av nøkkelbiotoper	Gjennomføres løpende etter hver hogst, når det er hogget inn mot nøkkelbiotop, for å sjekke at biotopen ikke er hogget. Overvåking av nøkkelbiotoper gjøres i tillegg fortløpende årlig av skognæringen ved satellittanalyser av alle hogster, sammenliknet mot kartdata for nøkkelbiotoper. I tillegg gjennomfører skogeier utvalgsbefaringer gjerne koblet til befaringer som også dekker andre formål, samt flyfotokontroller, når nye ortofoto foreligger.
Oppfølging av rovvilt	Følges opp av SNO og diverse FoU-prosjekter, som Gaupeprosjektet (NINA). Resultater rapporteres på rovviltportal http://www.rovviltportalen.no/ , www.rovbase.no og prosjektenes hjemmesider, som http://scandlynx.nina.no
Viltbiotopkontroller	Gjøres delvis i egen regi med bruk av viltkamera og i samarbeid med lokale interessenter som jakt og fiskeforeninger og lokale ornitologer
Fiske og vannkvalitet	Overvåkes gjerne i samarbeid med lokale interessenter som Jakt og fiskeforeninger.

HCV-arealer

Eiendommene har følgende omfang av HCVF-arealer:

Eiendom	Totalt areal HCVF	Areal hvor ingen hogst tillates	Areal hvor det kan tillates noe hogst	HCV arealets andel av samlet areal
Løvenskiold Fossum	45 595 daa	45 595 daa	-	14 %
Losby Bruk ANS	4 863 daa	4 078 daa	785 daa	11,3 %
Fritzøe Skog	69 274 daa	67 574 daa	1 700 daa	12,2 %
MEV skog	38 339 daa	19 542 daa	18 797 daa	10,8 %
Maarud Gård	9 026 daa	4 497 daa	4 529 daa	12,5 %
Løvenskiold Vækerø	43 903 daa	39 790 daa	4 114 daa	10,1 %
Sum	211 000 daa	181 076 daa	29 925 daa	11,9 %

Nøkkelbiotoparealene følges opp fortløpende. Det er sterk fokus på å unngå å ødelegge disse når det planlegges hogst i tilgrensende arealer. Alle HCV-arealene er videre suksessivt fulgt opp i forhold til risiko for ektern påvirkning, med kontroll på flybilder, sporlogg og, ved behov, feltkontroller i samsvar med de overvåkingsplaner som er laget for eiendommene. Resultatene viser at områdene er intakt. Det er ikke i 2022 registrert feilhogster og heller ikke andre uforutsette hendelser som påvirker artsmangfoldet. Det som er registrert av menneskelig påvirkning er noe hogst av enkelttrær for tilrettelegging for friluftsliv. For øvrig er det registrert stedvis økning i omfang av snøbrekkskader og/eller barkbilleskader også innenfor HCV-områder med dertilhørende økt omfang av død ved.

Eiendommene og sammensetningen av HCV arealene er nærmere beskrevet i eiendommenes landskapsplaner som i sin helhet er lagt ut på eiendommenes hjemmesider.

Sammensetning og observerte endringer i flora og fauna

For å følge opp utviklingen i skogsituasjon, flora og fauna, gjennomføres en systematisk overvåking, jfr beskrivelsen ovenfor.

Beiteundersøkelsene viser at det er stor variasjon i beitetrykk og utvikling i forekomst av ROS-arter. Stedvis er det økende press på ROS-artene. Økt beiting på furu er registrert på enkelte eiendommer, pga redusert/lav avskyting av elg. Tilsvarende er det også registrert mer skader på gran som følge av økning i elg/hjortestamme.

Noe nedgang i orrfugl og småfuglbestander. Storfuglbestanden ser ut til å ha tatt seg noe opp de siste år, men med de naturlige og kjente svingningene.

Det generelle inntrykket er at det over tid har vært en økning i mengden rovfugl.

Det er på flere av eiendommene økende problemer med hyll, spesielt på gode boniteter.

Ingen skader er registrert på nøkkelbiotoper.

Vi hadde særlig på eiendommene i Vestfold-Telemark en del toppbrekk fra vinteren 2017/18. Vinteren 2020/21 ble en ny snøbrekk-vinter. Dette sett i sammenheng med langtidseffekter av tørkesommeren

2018 har bidratt til å gi vesentlige arealer med svekket sunnhet, avdødding av skog og billeskader. I tillegg er det endel arealer med redusert tetthet og dermed lavere produksjon. Denne situasjonen vedvarte i 2022. Flere av eiendommene utnytter disse arealene til å gå over til lukket hogst og skape arealer med et kontinuerlig kontinuerlig kronedekke og dermed mindre variasjon i skogbilde.

Stort sett er det registrert tilfredsstillende foryngelser, men det er regionale problemer med snutebiller og ettervirkninger av tørken 2018 gjør at vi fortsatt registrerer avgang av planter og dermed suppleringsbehov.

Kommunikasjon med omverden

Alle eiendommene hvor det har vært skogbruksaktivitet har i løpet av 2021 vært gjennomført relevante kommunikasjonsiltak med andre brukergrupper.

Eksterne henvendelser relatert til skogforvaltningen loggføres på eiendommene og rapporteres. Det er samlet loggført 63 henvendelser for 2022, men det er noe ulik praksis på hvor enkle henvendelser som blir loggført. 16 av henvendelsene kan klassifiseres som klager, men ingen om alvorlige forhold. Det er stor spredning på tema for klagen. Temaene er:

- Sjøppel i naturen, primært etter annen aktivitet enn skogbruk
- Adkomst og tilgang til veier
- Sporskader
- Kvist i sti

Den sosiale påvirkning av virksomheten i 2022 skiller seg ikke fra det generelle bildet som er belyst i gruppens analyse av sosial påvirkning, hvor hovedpunktene gjengis nedenfor:

Skogbruksaktivitet på eiendommene	Det hogges totalt sett vesentlig lavere volum enn tilvekst, og volum og CO2-binding økes på alle eiendommer. Alle eiendommer bidrar til lokal forsyning av "kortreist" ved.
Årlig kommunikasjon på eiendomsnivå med aktuelle eksterne brukergrupper	Gjennomgående god kommunikasjon. 4 av eiendommer driver areal i mye brukte tuområder, hvor det tas en del hensyn og liten konflikt registreres.
Årlig jakt- og fiske-aktivitet på eiendommene	Jakt og fiskeforvaltningen totalt sett oppfattes å være bærekraftig. Bortsett fra storviltjakt, som av naturlige grunner ikke kan være åpent for alle, er det god tilgjengelighet for jakt og fiske for allmenheten på eiendommene.
Utmarkstilbud for øvrig på eiendommene i gruppen	Det er god tilgang for allmenheten på eiendommene.

Oslo okt 2023,
For **NORTØMMER**

Even Bergseng